

Dagboek 10 28 - 31 januari 2017

Met het vertrek van Herman is het tweede deel van dit werkbezoek afgesloten. Vandaag begint het derde en laatste deel. Zaterdagavond laat, om half 12, halen we twee jonge bezoekers van het vliegveld, namelijk Jens, onze oudste kleinzoon en zijn kameraad Stefan.

Jens is hier vier jaar geleden geweest, hij was toen 14 jaar en heeft dus al wat ervaringen hier opgedaan. Stefan was destijds zo onder de indruk van zijn verhalen, dat hij vastberaden was om het ook ooit met eigen ogen te zien. En vandaag is het zover.

Na een lange reis van meer dan 30 uur met twee tussenstops en in totaal 10 uur wachten komen ze dan eindelijk aan. Ze zullen de komende twee weken logeren op de gastenkamer op het Spie-en kantoor en met ons meelopen langs de projecten en andere activiteiten.

Maar eerst maar eens een dagje uitrusten.

Maandagmorgen reizen we al vroeg richting Prey Chhor waar de Spie-en vrijwilligers hun maandelijkse vergadering hebben. Ze rapporteren hier over hun werk, de problemen die ze tegenkomen en eventuele oplossingen aandragen. Deze vrijwilligers zijn verantwoordelijk voor diverse projecten, zoals:

1. Het begeleiden van zieke aidspatiënten door wekelijkse bezoeken. Eventueel doorverwijzen en meegaan naar gezondheidskliniek of ziekenhuis. Stimuleren gebruik ARV-medicijnen. Maandelijks uitdelen van rijst.
2. Het begeleiden van weeskinderen en hun pleegouders. Contact met school: gaat het kind wel regelmatig naar school? Hoe is de verhouding pleegouder/weeskind? Maandelijks verstrekken van rijst.
3. Het begeleiden van jongeren die een beroepsopleiding volgen. Gaat het goed? Zijn er knelpunten?
4. Het verstrekken en begeleiden van een lening aan jongeren die de beroepsopleiding met succes hebben afgerond en nu voor zichzelf willen beginnen.
5. Het verstrekken en begeleiden van microkredieten. Terugbetaling regelen, helpen oplossingen te zoeken als er problemen zijn.

Een bijzondere groep mensen die in de dorpen liefde uitstralen: ze bieden hulp zonder daar iets voor terug te vragen.

De Spie-en vrijwilligers uit Kompong Cham

Na de lunch is er tijd om nog een paar projecten bekijken in de provincie Kompong Cham. We bezoeken twee grote irrigatieprojecten waar nog druk aan wordt gewerkt. Door de hevige regenval eind 2016 heeft het werk hier een tijd stil gelegen. Nu wordt er druk gegraven en gewerkt aan de sluizen. Honderden mensen hebben hier in de toekomst water in het

droge seizoen! Dorpelingen en dorpschouwen komen ons vertellen hoe blij ze zijn met deze hulp. Die dankbaarheid geven we weer graag door aan onze donateurs in Nederland.

We gaan kijken in een dorp waar men palmsuiker maakt uit het sap van de bloem van de suikerpalm. Een mooi proces, maar niet zonder gevaar. Een paar dappere mannen klimmen op blote voeten de hoge palmbomen in via een 'ladder' gemaakt van een bamboestok, met heel korte 'treden'. Boven in de palm snijden ze een stukje af van een lange bloemstengel en hangen daar een opvangbakje onder waar het palmsap in druïpt. Dit palmsap wordt ingekookt totdat het een stroperige massa is. Als het is afgekoeld is de palmsuiker klaar voor gebruik. En lang houdbaar buiten de koelkast. Palmsuiker schijnt gezonder te zijn dan onze witte suiker. Ik koop een kilo en zal het uitproberen in mijn baksels thuis.

Dinsdagmorgen.

We nemen de jongens mee naar [Tuol Sleng](#), het martelcentrum van de Rode Khmer. Hier werden de tegenstanders van het regime verhoord, gemarteld en tenslotte afgevoerd naar de Killing Fields. Politici, professoren, leraren, advocaten, artsen. Naar schatting 14.000 mensen kwamen om. Slechts 7 mensen overleefden Tuol Sleng. Als je een vreemde taal sprak of een bril of horloge droeg was je verdacht. Op deze manier wilde de Rode Khmer alle potentiële tegenstand verwijderen.

Woensdag

We gaan al vroeg op pad. Vandaag gaan we naar Tram Kak, het verste werkgebied in de provincie Takeo. Zoals we al eerder vertelden bouwen we dit jaar 120 huizen voor arme gezinnen. Vandaag gaan we kijken bij de bouw van zo'n huis. En Jens en Stefan gaan een dagje meehelpen!

Als we aankomen staat Map er al met zijn drie bouwvakkers. Map, voormalig Spie-en chauffeur, heeft nu een eigen constructiebedrijf. Hij maakt o.a. schoolmeubeltjes voor de Spie-en scholen. Dit jaar gaat hij maar liefst 80 huizen bouwen voor arme gezinnen in de Spie-en werkgebieden. Map levert goede kwaliteit. Zijn huizen hebben een goede constructie. Hij heeft een eigen vrachtwagen en daarmee heeft hij vanmorgen een compleet bouwpakket meegenomen voor een nieuw huis. Dat staat hier nu allemaal te wachten om te worden opgezet in drie dagen tijd.

Het huis dat vandaag gebouwd zal worden is voor een gezin met vier kinderen. Moeder is nog maar 30 jaar. Ze heeft een bochel. Als kind is ze gevallen en toen is er een schouderblad gebroken. Dat is nooit goed aan elkaar gegroeid.

Ze heeft 4 kinderen. Haar man is er vandoor gegaan tijdens de zwangerschap van haar jongste kind en vanaf die dag stond ze alleen voor de zorg voor haar vier kinderen. Hun huis is een gammal verblijf met grote gaten in de muren en het dak. Er is één bed, waar ze met z'n allen op slapen.

Als we aankomen vliegt ze ons om de hals en huilt van blijdschap, zó dankbaar is ze met het geschenk van een nieuw huis. Ze loopt op een draf en voorziet alle gasten van een kokosnoot.

Jens en Stefan steken inmiddels al de handen uit de mouwen en helpen de zware betonnen palen van de vrachtwagen te slepen en ze op de goede plaats te zetten. Dit zijn de pijlers van het huis, dat er bovenop gebouwd zal worden. De jongens blijven hier vandaag, terwijl wij verder gaan en andere projecten gaan bekijken.

Jens en Stefan helpen met het uitladen van de betonnen palen.

Er zijn meerdere organisaties in Cambodja die huizen bouwen voor arme gezinnen. En het is goed om prijzen te vergelijken. We gaan kijken bij een aantal recent gebouwde huizen van Tabitha, een Cambodjaanse organisatie die ook Nederlandse donateurs heeft. Hoewel de werkwijze heel anders is, zijn de huizen vergelijkbaar. We zijn benieuwd naar de prijzen van hout en betonnen palen. En daarom bezoeken we ook een paar bedrijven, zeg maar de Cambodjaanse Gamma, om te informeren naar kwaliteit en prijsverhouding.

Aan het eind van de dag gaan we weer naar de bouwplaats en zien dat er al heel wat werk is verricht. De vloer van het huis is inmiddels aangebracht bovenop de palen. Morgen zullen de wanden worden geplaatst en het dak. En dan overmorgen nog de afwerking.

Het was een bijzondere ervaring voor Jens en Stefan. Ze hebben dan ook grote verhalen. De manier van bouwen is hier zo anders dan in Nederland. Er wordt bijvoorbeeld gelast met een accu en een accuklem. Een ware cultuurschok. Ook de werkomstandigheden zijn hier anders, het was vandaag 33 graden.

Ze zijn inmiddels al aardig bevriend met de dorpingen, hebben meegegeten met de lunch (o.a. mierensoep) en hebben zelfs een wip gemaakt voor de dorpskinderen. Een ervaring voor hen die ze niet snel zullen vergeten.

Maar ook de dorpingen zullen nog lang napraten over die twee blonde reuze-jongens die een dagje in hun dorp mee kwamen helpen.

Links het nieuwe huis na afloop van de eerste werkdag. Moeder is heel erg blij!